

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnilstvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 61.

V Ljubljani, v četrtek 15. marca 1894.

Letnik XXII.

Po zadnjih dneh.

Zadnji čas smo postali znameniti po svojih poslancih v Hohenwartovem klubu. Cel svet se nas je jel bati, povsod so jadrle brzojavke, da se koalicija maje zaradi Slovencev, da se volilna preosnova vladna zlasti zaradi Slovencev ne vsprejme, sploh, da je v rokah naših šest poslancev v Hohenwartovem klubu osoda koalicije in Bog vé česa še drugega. Čudna reč! Kedar se z liberalne strani predlagajo najvažnejše spremembe zakona, kedar se v najimenitnejših vprašanjih nekako bagatelno razpravlja, tedaj skrbé trobila javnega mnjenja, da ostaje lep bratski mir, da se molči. In mi v svoji priprostosti v takih slučajih tudi — molčimo! Ko pa naši poslanci v najskromnejših besedah prosijo za par slovenskih paralel, tedaj pa zakriči celi nemški svet, kakor bi že hoteli živo odreti na meh vso germanško rodovino.

Taki narejeni viharji so smešni sami na sebi, a za nas so resen nauk, da v liberalstvu nimamo iskati zaveznikov. Liberalci smatrajo koalicijo menda za sredstvo, da se pravičnost popolnoma pozabi. Pravičnih želja, pritožb, zahtev ne sme nobeden imeti, če bi le količkaj ž njimi se spremenilo sedanje lice. Liberalci hočejo dobiti po tem sodč, kar skušamo zlasti gledé odgovora ministrovega našim poslancem in gledé Hohenwartovega volilnega predloga, nekoliko počitka. Borba, ki se je proti njim pričela z vseh strani, jim je podirala vrsto za vrsto in v strahu za svoj obstanek, so hoteli lepo si dobiti vlado na pomoč, da jim ta za nekoliko časa brani sovražne življe; mej tem se oni v miru mej seboj pripravijo, vtrdijo in požive, da so sposobni za nove zmage.

Članki „N. Fr. Pr.“ z zadnjih dnij govore popolnoma jasno, da bi po nazorih liberalcev moral Hohenwart s Poljaki vred braniti in krepiti samo — nemško levico, pred vsem bi pa morala vlada v vseh obzirih jo poslušati.

Načelo, katero smo neštevilnokrat že izrekli v svojem listu, da z liberalci ni možna nobena pametna zveza, se je tudi tu obistinilo. Dobro se spominjamo, da so nekateri dobromisleči možje našega mišljenja trdili, da bo odsle po koaliciji liberalna stranka vsa drugačna, da bo pristopna pametnemu dogovoru in pomirjenju. A sedaj jih par slovenskih razredov spravi ob razsodnost, da kričé, kakor bi se materi Germaniji rezalo sree iz prsij.

Za mnenje Poljakov v naših zadevah so zanimive „Przegľadove“ izjave o nas: Gledé volilne preosnove trdi, da se slovenskim demokratom v Hohenwartovem klubu v nasprotju z veleposestniki izredno dopada splošna volilna pravica (Reprezentanci demokratów slowieńskich, którym usmiecha się suffrage universel). To slišimo prvič v svojem življenju, in če bi bilo resnično, bi se usmihali tudi mi.

O naših narodnih zahtevah pa piše: „Slovenci imajo svoje narodne želje, katerih opravičenost vsakdo priznava, toda katerim je sedaj težko zadositi, ker je vlada iz svoje programa izbrisala vsa politična vprašanja, in jako kočljivega razmerja mej ultra-narodnimi Nemci in Slovenci na Štajerskem in v Korotanu se ne more dotikati s spremembo dosedanjega posestva. — Gledé slovenskih paralel v Celju je samo to dejstvo, da je samo 6 slovenskih poslancev to zahtevalo in da priznanje teh paralel ne pomeni samo, da se obrani, da iz Hohenwartovega kluba ne izstopi 6 poslancev, marveč daleko več: s tem se vbije klin v umetno po mladočeški agitaciji rojeno opozicijo južno-slovansko sploh.“

Tudi v teh besedah vidimo mnogo več diplomatične previdnosti in strahu, da bi se ne užalil kak nadút Nemeč, nego pravicoljubja. Reči moramo sicer, da smo veseli vsake prave pridobitve, naj se nam dá že iz tega ali drugega namena, toda h krati moramo pristavljati, da moramo vsi krščansko misleči iz ljubezni do krščanskega ljudstva delovati

na to, da namestu zvite nejasnosti in umetne prekanjenosti zavlada v javnem življenju — krščanska pravičnost!

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. marca.

Nepotrjena volitev. Češki oddelek deželnega kulturnega sveta je bil izvolil za predsednika mladočeškega poslanca Jando. Cesar pa te izvolitve ni potrdil. V zadnjem zasedanju je Janda imel v deželnem zboru govor, kateri ni kazal avstrijskega domoljubja. Namestnik je tedaj opomnil, da ta govor mora zavračati vsak avstrijski patrijot. Po tem govoru vlada ni mogla lahko Jande priporočati v potrjenje. Ker imajo v češkem oddelku deželnega kulturnega sveta večino Mladočehi, bode pač zopet voljen kak Mladoček, ali vsekako bodo pa morali malo previdnej biti pri novi volitvi, da izberó koga, proti kateremu na višjem mestu ne bode resnih pomislekov. Mladočeška stranka z nepremišljenimi govori večkrat škoduje sebi, pa tudi narodu češkemu.

Mestni zbor v Opavi si je te dni nakopal jezo židovskega taborja, ker ni hotel vsprejeti v občinsko zvezo nekega židovskega zdravnika. V mestnem zboru imajo večino nemški nacionalci. Dosedaj je bil ta mestni zbor tudi na najboljšem glasu v liberalnem taboru, ker je rad kazal svoje nasprotje proti Slovanom. Sedaj je pa nakrat zbor postal nazadnjašk, ker ni hotel podeliti občanstva židu. Ko bi pa zbor bil odklonil občanstvo kakemu katoliškemu Slovanu, bi bilo seveda vse dobro. Nemški liberalni listi bi mu slavo peli. Sicer pa mestni zbor ni zavrnil prošnje židovskega zdravnika dr. Buchbinderja zaradi verskih, temveč zaradi narodnih ozirov, kakor so gospodje naglašali. Smatrali ga gospodje niso za Nemca, temveč za Hebrejca. Varujejo gospodje tukaj nemški značaj opavskega mesta s tem, da ne vsprejmejo za občane ljudij drugih narodnostij. Zato si

LISTEK.

Črtica iz potovanja gospoda Podobnika.

Spisal Janko Barlé.

(Dalje.)

Korakala sta s pastirjem prav počasi, saj se gospodu prav nič ni mudilo, ker je bil ves zamaknjen v lep večer, v božjo naravo, kateri se je približeval. Solnce je že zašlo za božjo milost, le nebo se je rudečilo iznad vrhuncev gorá, vročina je pojenjala, a od zahoda je pihljaj ugoden, svež vetrček. S pastirjem ni bilo posebne zabave, ker je na vsa umetnikova vprašanja prav kratko odgovarjal, no, pa vendar je potovanje hitro minevalo in preje, kakor se je nadejal gospod Podobnik, uzrl je pred seboj obrise starega gradu, kateri se je vzdigoval na strmem skalovju, nad deročo reko. Zmračilo se je že povsem, vendar so se še dobro razločevali močoni počrneli stolpi, kateri so bili v tem tajinstvenem mraku še bolj veličanstveni.

Pač se ni poznalo v temi, da razjeda ponosni grad že davno sila časa, da se je že marsikateri kamen očtrgal od svojih drugov, da je, rekel bi,

vekovito poslopje prečrtala že mnoga razpoka in da so za grad že davno davno minoli dnevi slave in sreče. Vsega tega umetnik ni razločeval, v njem so oživeli vsi oni dogodki, katere mu je graščak potoma pripovedoval in veselil se je že trenutka, ko bode mogel naslikati vsaki stolpič, vsako okence ponosnega gradu.

Pod gradom, kateri je bil že davno brez prebivalcev, razprostrla se je mala vasica s cerkvico in župnim dvorcem. Umetnik, dasi je bilo že kasno, ni mnogo preišljeval, nego je mahnil kar naravnost proti župnikovemu stanovanju, češ, tamkaj bode najbolje in najložje zvedel, kje se bode dobilo prenočišče.

„Dobro nam došel!“ pozdravil ga je že bolj priletai gospod župnik, ko mu je umetnik povedal, kaj in kdo je, in ga je predstavil zbranim gostom. Zbralo se je pri njem namreč več prijateljev iz mladih let in slavili so nekakovo obletnico. G. župnik je obžaloval, da ne more umetnika prenočiti, ker so gostje zavzeli zadnji prazni prostorček, vendar je dejal, da se bode dobilo prostora v gostilnici v vasi. Vendar je moral moj prijatelj prisesti k veselej mizi, kjer se je nekoliko časa prav ugodno zabaval z zgovornimi gospodi.

Prišel je naposled čas, da je trebalo poiskati prenočišča. Gospod župnik dal je svojega hlapca, da odpelja umetnika v gostilno, kjer bi moral prenočiti. Daleč ni bilo do priproste gostilne, kjer je bilo že povse tiho, le še jedna luč je gorela.

Vrata so bila zaprta.

„Odprite!“ dejal je umetnik in potrkal na okence, kjer je bila luč. „Ali se dobi pri vas prenočišče?“

„Ne bode nič!“ oglasil se je notri zaspan glas. „Nimamo več prostora!“

„Ej, stisnili me bode pa vendar kam, saj sem pošten človek,“ prosil je umetnik.

„Prav res, da ne morem.“

„Dobro plačam.“

„Če ni prostora, pa ga ni! — Zakaj niste prej prišli?“

„Gospod župnik poslal je gospoda semkaj, dobite vendar kak koticék za njega.“

„Ne morem, pa ne morem. Lahko noč!“ In luč v sobi je ugasnila.

„Kaj bode pa sedaj,“ mislil si je gospod Podobnik. „Ti šembrani petelin, lepo se je začelo to moje potovanje. Ej kaj, ni bilo kakor, iskati drugega prenočišča.“

pa naj liberalci sami krivdo pripišejo, ker so sami najbolj gojili nasprotje mej avstrijski narodi, in sedaj le žanjejo, kar so sejali.

Nemški državni zbor je vsprejel trgovsko pogodbo z Rusijo v drugem branju. Tretje branje bo še ta teden, potem bo stvar končana. Konservativna stranka je popolnoma pozebela. S svojim postopanjem je pa tudi prišla ob zaupanje pri cesarju.

Dolenja zbornica proti gorenji. V angleški zbornici je radikalec Labouchere predlagal k adresi dostavek, da naj vlada izvede reformo, da ljudje, ki niso voljeni v parlament, ne bodo mogli več preprečiti vsprejetja predlogov. Zakladni tajnik Harcourt je temu dostavku ugovarjal in priporočal, da se naj stvar prepusti vladi, da poišče rešitev. Zbornica je pa v zvezi s tem predlagani dostavek vsprejela z dvema glasoma večine in tako napovedala boj proti sedanji gospodski zbornici, ki ni voljena. Ministerskemu predsedniku ta sklep ne bo ugajal, ker ga pozivlje, da začne boj proti zbornici, katere član je sam.

Strah pred jezuiti. V nekaterih nemških državah imajo nekateri ljudje zares grozen strah pred jezuiti. Ker bi se le utegnil odpraviti državni zakon, ki zabranjuje jezuitom bivanje in delovanje v Nemčiji, sta saksonskei vladarji pa dež. zbor vojvodine Reuss mlajše panoge sklenila posebne deželne zakone, s katerimi se prepoveduje naseljevanje jezuitom v teh dveh državah. Neki demokratičen list se iz tega sklepa norčuje, češ, da se je sklenil v varstvo slabih.

Koscielski je odložil svoj državnozbornski mandat in baš ta stvar bo morda pruskim konservativcem še kdaj na potu. Koscielski ima veliko zaslug za katoliško cerkev in je s svojim vplivom pri dvoru mnogo pripomogel, da se je s katoličani začelo mileje postopati. Zato je mej protestantsko duhovščino in plemenitaši imel mnogo nasprotnikov, in so mu radi dajali razne priimke. Koscielski je v zvezi s svojimi poljskimi narodnostmi bil jako dober Prus. Zagovarjal je večkrat povečanje vojne sile, zlasti ima on največ zaslug, da so Poljaki s svojimi glasovi rešili vojaško predlogo. Posebno se je pa Koscielski zanimal za mornarico. Njegovi rojaki so mu malo zamerili, da je toliko skrbel za nemško vojno moč. Te dni je v državnem zboru protisemit Böckel govoril z nekega poljskega sedeža proti napravi neke vojne ladije. Koscielski je bil zaradi tega malo nevoljen, da je ta Nemeec ravno s praznega poljskega sedeža govoril proti mornarici in je svojo nevoljo izrazil proti nekemu poljskemu tovarišu. To so pa slišali nekateri konservativni poslanci in so se jeli v zboru norčevati iz njega nazivljajoč ga „Admiralski, pomorski huzar“ itd. To ga je tako užalilo, da je odložil svoj mandat. Pač bo tudi cesar vse izvedel, in gotovo ne bo hvaležen tistim, ki so tako udanega mu moža spravili iz državnega zbora. Že s tem so se mu konservativci zamerili, da so nasprotovali proti trgovski pogodbi z Rusijo, dogodek s Koscielskim bo pa še bolj cesarju jih omrznil. Prepričan se bo, da protestantski konservativci patrijotizem le hlinijo.

„Pojdimo nazaj k gospodu župniku, morda vas vendar kam stisne,“ dejal je hlapec. Vendar gospod Podobnik ni hotel nazaj, kjer se je že poslovil.

„Pasja capa,“ mislil si je, „saj jedna noč ni večnost, da sem le kje pod streho, bodem saj znal, kako se na deželi spi; dobro je, da človek vse poskusi.“

„Ali se ne bi dobilo kakovo mesto gori na senu ali kje drugje?“ povprašal je hlapca.

„Oj, tisto pa že, gospod, če le hočete!“ odrezal se je hlapec in odpeljal gospoda Podobnika gori nad nekakovo kaščo, kjer so spravljali seno. Gospod Podobnik se je kar v duši smejal slučaju, kateri mu je preskrbel tako lepo priliko, da jedenkrat spi na svežem, dišečem senu. In zadovoljno je koračil s hlapcem gori po lestvici, kjer je zložil svoje stvari v kotichek, razprostrl svoj plet in se priporočil Bogu. Hlapec je zopet doli odkrevsal in pustil umetnika, da vživa ugodno seneno vonjavo in da spočije svoje utrujene ude, nenavajene potovanju. In res je bil gospod Podobnik zaspan in zaspal je hitro. Vendar ne za dolgo.

Probudil ga je nekakov ropot, nekakovo skakanje gori po podu in po stregi. Kaj bi to bilo? Miši ne bi tako ropotale, maček ne bi bilo toliko in

Razgled po slovanskem svetu.

Naslikana laž.

V dvorani budimpeštanskega muzeja je baš razstavljen na ogled velika podoba mažarskega slikarja Munkacsy-ja (rojenega Nemca Mih. Lieba). Obraz je nazivljen: „Honfoglalás“ (zasedanje domovine). Ta obraz je naročen za novo zbornico in bogato pozlačen z deželnimi novci. Nekoliko desetisočakov se je potrosilo iz žepov davkoplačevalcev, da se okrasijo zbornica novega ogerskega parlamenta.

Svetozor Hurban Vajanský pravi o tem obrazu v prvem svojem članku, kojega je spisal, odkar se je vrnil iz ječe, za slovaške „Národní Noviny“ to-le: „Hujše še, nego neumestna munificencija, je to, da je podoba zaničevanje za nemažarske narode, da je to slikana breca v prsi mučenim, prav svojih oropanim, zasramovanim narodom in osobito slovaškemu narodu.“

Obraz je plód nepopisne nadutosti, skrajne oholosti in licemerstva, ki se smelo drzne vse in podpira današnji zistem šovinističnega sanjarenja, odvrtajočega se od pravega položaja narodov, prebivajočih pod svetoštetfanskó krono.

Obraz predočuje izmišljeno predajo ogerske dežele nekemu zmagoslavnu Arpádu, torej, kakor je znano, otroško bajko, katere je že davno zavržena po resni zgodovinski védi. Pravljiški junak Arpád sedi na konju, slovaški knez mu ponižno podaje seno ali zemljo ali nekaj sličnega v znamenje porobstva pod nadvlado došlih Mažarov. Ponosna postava Arpádova kontrastuje s ponižno uklonjeno postavo slovaškega kneza.

Vsa stvar je laž in laž je ta slikarija od prve ščetikine poteze do poslednje. Smisel obraza protivi se i deželnim zakonom, ki ne poznajo gospodov od sužnjev, protivi se zgodovinski resnici, ki ne pozna posilnega vladanja panonskih pokrajin, in protivi se poštenemu rodoljubju. Podoba meče razžaljenje v obraz narodom, ki prenašajo največja bremena in vzdržujejo državo stoletja in stoletja, obraz govori s svojimi kričečimi bojami: Mi Mažari smo gospodje, s silo dobivši Ogersko, vi ste pobitih in pokorjenih očetov otroci; tu smo v polnem pravu, vi ste trpini, mi gospoduječi, vi sluge.“

Vajanský priznava veliko umeteljsko nadarjenost Lieba-Munkacsy-ja, ki se izraža v obrazih „Kristus pred Pilatom“, Milton i. dr., ter pravi: „Pri tem obrazu zapustilo je Lieba vse, genij, sreča, umeteljskost in tvorivost. Mažarov obleke so komedijantski zlepljene cunje iz slovanskih in orijentalnih motivov, madjarski prvaki so na obrazu brez življa, predstavljajo današnje pariške tipe, dalje kar gomazi na tem obrazu zgodovinskih anahronizmov.“

„Še nikdar“ — dostavlja Vajanský — „nismo videli slabšega obraza v taci razmerah (16 metrov v dolžini) in za tako drag denar. Da bi bil umeteljnik, dal bi naviti to platneno mazarijo na zasluženi valjar, in neva mažarska éra bila bi saj brez jedne nove velike blamaže. Pri bodočem, in kakor se nádejamo, boljšem bratskem odnošaju narodov v tej domovini, bo nemožno, da bi ta laž in satira viseli nad predsedniškim sedežem ogerske zbornice!“

A. S.

druga zverjad se tudi ne potepa tu gori. Najedenkrat se mu je posvetilo v glavi. „Podgane bodejo!“ vzkliknil je prestrašeno in res se je skoraj prepričal o tej žalostni resnici, ko je jedna od teh mrcin skočila prav blizu mimo njega. Najedenkrat spomnil se je vsega, kar je vedel o tej gnjusni zverki, še celó onega, kar mu je pripovedoval prijatelj iz mesta. On je imel namreč blizu mesta vinograd z prostorno hišico, kjer je po letu stanoval, in malim gospodarskim poslopjem. Ondi v lopi bila je skranjena po zimski tudi starodavna kočija, pokrita z belim platnom. Kdo vé kako, zarodile so se tudi tamkaj te grde nepridipravke, in ko se je prihodnjega leta hotel nekam odpeljati in odgrnil platno na kočiji, imel je kaj videti. Podgane pojele so vso kožo pri kočiji, katera je kazala le železne obroče, kateri niso dišali mrcinam. Tega se je spomnil gosp. Podobnik in se ni bal toliko za sebe, kot za svoj kovčeg, boje in druge stvari. Kaj je storil; vzel je plet izpod sebe, zvezal vanj vse svoje stvari in ga privezal na tram, da tako reši svoje bogastvo. Legel je sicer zopet nazaj na seno, ali s spanjem je bilo proč. Zmiraj se je bal, da mu ne bi katera od grdob okoli usten oplazila in ni mogel zaspiti, kajti domišljija mu je stvar še huje slikala, kot je bila v resnici.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. marca.

(Podpore za vodovode.) Poljedelski minister je obljubil za napravo vodovodov dati državnih podpor, in sicer: za St. Mišel v hrenoviški občini 2000 gld., za Knežak 1850 gld., za Razdrto 800 gld., za Strmce 830 gld., za Neverke v šmihelski občini 120 gld.; za napravo vodnjakov pa: za Hruševje v hrenoviški občini 400 gld., za Zagor 450 gld., za Landol in Brinje v hrenoviški občini 300 gld. in za vodnjake v Zagorju, Orehku in Trnji po 500 gld.

(Velikonočne šolske počitnice) na naših srednjih šolah prično se letos že 18. marca, ker je veliki ponedeljek praznik sv. Jožefa in bi bil samo v torek šolski dan; deželni šolski svet pa je določil, da tudi ta dan letos ni šolskega pouka.

(Okrajšanje vojaških vaj.) Rezervisti bodo gotovo z veseljem pozdravili nove določbe o vojaških vajah. Vojno ministerstvo je določilo, da bodo vaje trajale za častnike in kadete 28, za rezerviste in nadomestne rezerviste 13 dni.

(Vsled neprevidnosti obstrelil) je 6. t. m. M. Podvis iz Spodnjih Pirnič 36letnega delavca Antona Cedilnika s puško, katero je dobil v Vikerčah pod Šmarno goro od M. Mušič-a. Ta je rekel Podvis-u, da puška ni nabasana, in Podvis je v šali streljal na Cedilnika, a puška je počila in zajčniki so prileteli Cedilniku v desno roko in desno prsno stran. Sedaj se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

(P. Hijacint Šalamun,) kapucin v Knittelfeldu, prestopil je iz kapucinskega reda v red minoritov.

(Iz Goriškega.) Vredna naslednica rajne „Pro patria“, zloglasna „Lega nazionale“, razpenja vedno bolj svoje mreže po slovenskem ozemlju. Tako namerava v slovenskem Devinu ustanoviti laško šolo. Devin je slovensk, izvzemši nekaj priseljenih Lahov, zato je tudi šola slovenska. Toda „Corrier“ je izvedel, da je slovenska, a da ji nasprotuje večina prebivalcev. Uboga reva, kako kašljaš. Devinski Lahi šole napolniti ne morejo, a „Legi“ ni do tega. Laška šola bi bila le past slovenskim otrokom, da bi jih tako osrečili z blaženo laško kulturo. Upamo pa, da Devinci, zavedni in trdni ko njih kršna tla, ne bodo se usedli vam na limanice. Kričite o krivicah, ki se bajé godé devinskim Lahom, sami pa na vse pretege ovirate, da bi Slovenci v Gorici dosegli, kar jim gre po naravnem in državnem zakonu: slovensko šolo. Ne tolcite vendar samih sebe po zobeh!

(Iz Celovca) dne 11. marca: Našim nemškimi liberalcem, katerim je bila koalicija predobro došla, kali veselje ob sedanjem gorkem vremenu prizadevanje slovenskih gg. poslancev za slovensko gimnazijo v Celju. Nemški „besitzstand“ se na noben način ne sme kratiti, „nemško“ Celje je v nevarnosti, tako in jednako trobijo tukajšnji listi, in že se tresejo samega strahu, da se kmalu zna tudi za Celovec zahtevati, kar se sedaj zahteva za Celje.

(Celjske novice.) Občni zbor celjske posojilnice bo 21. marca v prostorih čitalničnih. — Dne 13. t. m. so zaprli H. Windbichlerja, bivšega nadučitelja „schulvereinske“ šole v Sevnici, sedaj lastnika dijaškega zavoda v Celju. Dolžé ga nenravnih dejanj z gojenci. — Dne 27. marca bo ustanovni občni zbor ženske podružnice sv. Cirila in Metoda za Celje.

(Nadebudna mladina). S Koroškega: Omenil sem že, da so iz nemškega St. Vida pobegnili trije fanti z namenom, napotiti se v daljno — Ameriko. Cilj ponesrečenemu potovanju pa ni bil Amerika, marveč Afrika. Pa izgubili so pot in namesto v Afriko, so „srečno“ dospeli v „keho“. Jednega so spravili pod ključ še v St. Vidu, druga dva pa na Dunaju, kamor sta dospela po precej dolgi poti preko Belega Grada, Zemuna in Budapešte. Za potovanje neobhodno potrebni „drobiž“ sta si „nadebudna“ fanta (K. Rumpf in Fr. Grote) vkradla v znesku 200 gld. pri trgovcu Grimšicu. Ko so ju djali pod ključ, sta še imela 150 gld. Morda jima na Dunaju izženejo „afrikanske muhe!“ — Kakor poroča „Mir“, sta tudi iz Celovca minuli mesec pobegnili trgovska učenca, 18letni Fr. Rosulek in 15letni O. Šlebnik; kam? se ne vé. —m—

(Nemški „schulverein“.) S Koroškega: Kakor znano, vršil se je lansko jesen v Velikovecu neki „ortsgruppentag“ podružnic „schulvereinskih“, ki sedaj rodi svoj „sad“. Slovenske šole, katero namerava v Velikovecu zidati naša družba sv. Cirila in Metoda, ustrašili so se tamošnji germanizatorji tako,

da mora „schulverein“ osnovati v Velikoveu nemški otroški vrtec, da s tem potolaži razburjene duhove! „Schulverein“ je že dovolil 400 gld. letne podpore, o bče nemški „schulverein“ v Berlinu (!) je dal 3000 gld., podružnica Frankenberg na Saksonskem pa 150 mark! Velikovški mešan Fran Mettinger jo brezplačno dal potrebiti prostor! — Tako se bodo z nemškimi markami nastavile nove zanjke, v katere se bodo lovili in brez usmiljenja ponemčevali slovenski otroci! Koliko krika je bilo pred mesecem, ko je neki novic željni časnikar objavil debelo raco radi ruskih rubljev; sedaj isti listi proslavljajo nemško-prusko darežljivost, ki toliko stori za „stiskane“ brate, ter iz poturčenega naraščaja vzgojujejo bujno nemško — iredento!

—m—

(Irredentar pred inomostskimi porotniki.) V soboto dne 10. t. m. zagovarjal se je pred inomostskimi porotniki Goričan Ermin Niederkorn zaradi žaljenja Njegovega veličanstva, motenja miru in razširjevanja prepovedanih tiskovin. Dobil je namreč iz Italije v jednom zaboju navidezno zdravila, mej katerimi pa je sprejel več sto iztisov irredentarskega časopisa, „L'Eco delle Alpi Giulie“, kateri je bil namenjen za razpošiljanje po deželi. Ker se je razprava vršila pri zaprtih vratih, niso znane podrobnosti. Rzsodba pa, ki se je še istega dne razglasila, glasi se na 10 mesecev zapora in 25 gld. globe. Porotniki so vsa tri vprašanja skoraj jednoglasno potrdili — torej obsodba je vendar blaga. Upamo pa, da bodo tudi ta zadostovala, da takšnim nesrečnežem razsvetli pamet.

(Imenovanje živinozdravnikov na Štajerskem.) Začasni c. kr. okrajni živinozdravnik Adalbert Rotter v Slovenjem Gradcu imenovan je definitivnim in diplomovani živinozdravnik Karol Jeller v Gleisdortu pa začasnim c. kr. okrajnim živinozdravnikom za Štajersko.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 4. do 10. dne marca je bilo 14 živo- in 2 mrtvorjena, 32 jih je pa v tem času umrlo. 2 sta umrla za škrlatico, 2 za davico, 11 za jetiko, 2 za vnetjem sopilnih organov, 1 vsled mrtvouda, 5 vsled ostarelosti, 9 za različnimi boleznimi. Mej umrli je 9 tučev, 15 iz zavodov. Zbolelo jih je 7 za škrlatico in 3 za davico.

(Odložil deželnozborski mandat.) Pred dnevi so naznanile novine, da je italijanski poslanec v istrskem deželnem zboru, dr. Constantini, odložil svoj deželnozborski mandat — sedaj pa zopet javljajo, da je isto storil tudi poslanec dr. Fragiaco in sicer, kakor se sliši, vsled tega, ker je prišlo v njihovem taboru do razkola. Razkol pa da je povzročila — deželnozborska manjšina, ki nevstrašeno zahteva narodno ravnopravnost, ki pa gospodom Lahom ne ugaja. Pričakuje se, da odloži mandat in položi predsedništvo tudi dr. Campitelli! Da bi se le vresničilo to upanje!

(Na c. kr. obrtni šoli v Gradcu) je zdaj tečaj — od 16. februarja do konca šolskega leta — za izobraževanje risarskih učiteljev na obrtnih nadaljevalnih šolah. V tem tečaju so sledeči gospodje s Kranjskega: A. Sič iz St. Vida nad Ljubljane, Stef. Tomšič iz Ribnice, I. Pianeki iz Radovljice, Ivan Levec iz Radeč, I. Hribar iz Postojine, J. Ovirn iz Tržiča, K. Simon iz Lesc, J. Križnar iz Metlike, J. Šmorancar iz Žužemberka in K. Matajec iz Spodnjega Logateca.

(Svedočbo siromaštva) so pokazali tržaški skladatelj pesnij. Tržaško delavsko podporno društvo (Società Operaia Triestina) namreč bode kmalu imelo slavnost 25letnega obstanka. Odbor tega društva je razpisal natečaj za jedno himno s tekstom, ki bi se o priliki te slavnosti javno pela. V resnici odzvalo se je 33 skladateljv temu natečaju. Odbor je vse skladbe izročil umetniškemu društvu „Minerva“ s prošnjo, da to društvo izbere najboljšo kompozicijo. Te dni pa so objavili tržaški listi oglas društva „Società Operaia Triestina“, v katerem se naznanja, da od vseh 33 skladeb ni niti jedna dovršena — torej da so dotičnim skladateljem na razpolago njih kompozicije. S tržaškimi umetno-narodnimi pesmimi, ki jih je izdal „Circolo artistico“ je letos tudi imel tako smolo, da jih nikjer niti slišati ni — in sedaj, ako se k temu prišteje še 33 kompozicij, ki so tudi škartirane, nam jasno kaže, da Tržačani nimajo sluha o glasbi — da so v tem oziru še daleč nazaj! In vendar oni vsiljujejo še Slovanom svojo kulturo!

(Obrtniška nadaljevalna šola v Hrastniku.) Pretečeno šolsko leto je bilo vpisanih 20 učencev. Od teh so bili učenci: 3 krojaški, 4 črevljarski, 5 steklarskih, 2 mizararska, 2 kovaška, 1 pekovski,

1 kleparski in 1 kmetski sin. Letos se jih je vpisalo 15 učencev, od teh so: 3 krojači, 5 črevljarijev, 2 mizarja, 3 kovači, 1 klepar in 1 pek. Po-učuje letos, kakor lausko leto, nadučitelj Jan ko Sorčan.

(Theologisch-praktische Quartalschrift) prinese v drugi številki letošnjega leta, ki kmalu izide, članek o cerkvah, župniščih in pokopališčih kot objektih zemljiške kujige. Pisec temu članku je praktičen, jako skušen jurist, kateri je imel odlično mesto v državni službi. Zato mislimo, da je v interesu cerkvenih in župnijskih predstojnikov, da na to opozorimo.

(Ubegli kaznjene) Franc Geršič iz Metlike, o katerem smo zadnjič poročali, da je od svojega oddelka ušel, pripeljan je bil dne 11. t. m. po svojem očetu nazaj v prisilno delavnico.

(Napad.) Iz Gorice: V ponedeljek zvečer udaril je neznan zločinec nekega izvoščeka, vozečega iz Dornberga v Gorico, z ostrim orodjem po glavi. Ranjenca prepeljali so v bolnišnico.

(Gorelo) je dne 10. marca v Ravnah pri Topolu v okraju Lož. Pogorela je hišica Helene Anžlokar. Zažgal je neki dečak s smodko.

(Pogrešajo v Trstu) že od 20. jan. tek. leta Antona Skabara, znanega v Trstu, kot marljivega sotrudnika pri vseh slovenskih društvih, v zadnjem času bil je tajnik moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti ter blagajnik društva „Edinost“. Govorilo se je z gotovostjo, da je pri Rovinju vtonil, ker so baje našli na obali njegovo obleko po sorodnikih pripoznano kot tako. Trupla pa do sedaj niso našli, zaradi tega se ne vé, ali je živ ali mrtev. Stvar je zelo zamedena.

(Italijanska vročekrvnost.) Tržaška kronika dne-voma konstatuje raznovrstne uboje in samomere. Te dueve je pa specijelno morala pisati o vročekrvnosti 16—17 letnih mladeničev. Zgodilo se je namreč v torek teden zvečer v najživahnejši tržaški ulici, da sta se sprla dva fantalina od 16 do 17 let — zaradi dekleta. Vkljub intervenciji njiu prijateljev se je stvar žalostno končala, kajti mlajši je starejega z nožem na desno stran vratu tako močno sunil, da ni upanja o njegovem ozdravljenju. Napadalec so seveda zaprli, kar pa mu gotovo ne bode vtolažilo njegove vročekrvnosti, kajti ono kulturo, ki jo je nabral po mestnih liberalnih šolah, v katerih ni pravega verskega pouka — bode še več v srece ukoreninil mej zločinci, mej katerimi bode moral za storjeno nepremišljenost — pokoro delati. Sploh pa se pokazuje velik napredek v liberalnem samoubojstvu in napadanju z nožem, kajti ni ga dneva, da bi se ne slišalo o kakom pretepu s krvavim izidom. Kje temu tiči vzrok? Gotovo, da v premajhni verski odgoji v ljudskih šolah, katere vcepljajo otrokom na podlagi liberalnega sistema le strup in sovraštvo proti bližnjemu. Upamo, da sprevidijo to tudi oni, ki so protivni versko-moralnim načelom.

(Ponesrečen delavec.) V cementnem kamnolomu pri Dobnjem občine Loka na Štajerskem sta delavca Jakob Bekler iz Suhlega Dola in Jakob Sleyer z dinamitom streljala kamenje. Vložila sta v kamen dve patroni. Jedna se je kmalu razletela, druga pa ne. Jakob Bekler je čez pet minut šel gledat, kaj je. V tem se pa druga patrona razleti in kamenje poškodeje Beklerja na glavi in desni roki precēj nevarno. Morali so ga odpeljati v celjsko bolnišnico. Nesreče je nekoliko sam kriv, ker po predpisih bi bil moral dvajset minut čakati in še le potem iti gledat.

(Vinski slepar.) V Oberkirch-u na Badenskem zaprli so vinskega trgovca Maksa Hermanna, ker je iz drožij, sladorja, vode in slabega vina izdelaval velike množine vina in ga drago prodajal.

Društva.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je od 12. do 28. februarja prejela te-le darove: Iz zapuščine velik-ga svojega dobrotnika, dr. L. Čučka še 1100 gold., torej v vsem 3800 gold.; slavni deželni zbor kranjske je skrbeč za slovensko šolstvo in nadaljuje svoje plemenito delovanje v tem smislu, odločil tudi družbi za l. 1894. uprav veliko podporo 1000 gold.; slavno vredništvo „Slov. Naroda“ je izročilo 15. zbirko kronskih darov, nabrano od 1.—31. januv., v skupnem znesku 272 gld. 60 kr. — Pokroviteljice so postale: Sl. posojilnica v Mariboru (v drugič), ki nam je poslala za leto 1894. dovoljenega daru 100 gld.; sl. moška podružnica v Kranju, ki je poslala 70 gld. meseca julija 1893 l., ostalih 30 pa sedaj, in vas St. Vid na Dolenjskem. Za zadnje imenovan h pokrovitelj in so poslali vrli St. Vidski rodoljubi 213 kron; darovali so pa: Več gostov v

gostilni g. Kunsteka o raznih prilikah 67 kron, g. Slivnik podobo sv. Cirila in Metoda, ki se je prodala za 20 kron, gg. dr. Fr. Podobnik 16, Anton Medved 15, Ivan Cebašek 14, Vinko Slivnik 12, dež. sodn. svetnik Iv. Vencajz 10, dr. R. Repič 8, A. Kunstek 6 kron, I. Lavrič, A. Liberšar, I. Mariučič po 4 krone, I. Klemenčič, I. Končina in A. Lešjak po 2 kroni, A. Koleša, I. Korbun, I. Kremžar, A. Krašovec, I. Kristan, K. Pikel, A. Seliškar in I. Zajec po jedno krono, gospe in gospodičine: R. Eržen, I. Fortuna, R. Gorec, I. Hribar, N. Kremžar, I. Kristan po eno krono, Z. Krsnik 2 kroni 4 vin., F. Kunstek, M. Oven, K. Pikel, A. Repič po 1 krono, več drugih 1 krono 80 vin., gg. izven St. Vidske župnije: I. Poljanec s Krke 2 kroni, A. Adamič iz Grosuplja 1 krono, J. Hočevnar in J. Tihle s Krke 1 krono 16 vin. in H. Povše s Krke 1 krono. — Iz g. dr. Skofičeve zapuščine smo prejeli še 50 gld. Dalje so nam naklonili: Sl. posojilnica v Sinčevsi na Koroškem 20 gld., g. notar S. Pirnat v Zatičini 16 gld. 44 kr., ki sta jih nabrala g. pošiljatelj in g. Jože Skufca pri predpustni veselici v gostilni Fricvi v Zatičini od Višnjarov, Zatičanov in St. Vidcev, sl. posojilnica v Kamenki 10 gld.; sl. kmetska posojilnica na Vrhniki 10 gld.; sl. posojilnica v Tinjah na Koroškem 5 gld., čg. Ivan Volk, kapelan v Skočjanu, 4 gld. 37 kr., kot dar vesele družbe in čg. župni upravitelj Fr. Boncelj v Dražgošah 1 gld. 70 kr., kot vsakoletni dar tamošnjih udov družbe sv. Mohora. — Rojaki! Da bi se nas spominjali tako požrtvovalno i drugi javni zastopi, kot se nas slav. deželni zbor kranjski, da bi nam nebasa naklonila več takih dobrotnikov, kot sta rajna dr. L. Čuček in dr. Skofic, da bi naše podružnice pogosteje se oglaševale kot pokroviteljice, da bi naša mesta, trgi in vasi posnemale vas St. Vid na Dolenjskem, naši denarni zavodi pa vrlor mariborsko posojilnico, zacelili bi marsikatero rano pri našem šolstvu, rešili bi še katero stotino slovenskih otrok in jo ohranili cesarju in domovini. V to pomoz! Bog!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Računski sklep posojilnice v Mariboru) za dvanajsto upravno leto 1894. V letu 1893. je posojilnici pristopilo 214 novih družtvenikov, izstopilo jih je 49. Vseh družtvenikov je bilo 2267, kateri imajo 122 glavnih in 3634 upravnih deležev v skupnem znesku 48.540 gld. Hranilne vloge so se v tem upravnem letu povišale za 3292 gld. 23 kr., tako da znašajo vse hranilne vloge s kapitalizovanimi obrestmi vred 523.716 gld. 6 kr. — Celo upravno premoženje znaša koncem leta 693.309 gld. 58 kr. Prošenj za posojila je vložilo med letom 878. Od teh se je ugodno rešilo 389. Skupaj se je izposodilo l. 1893. 267.411 gld. 12 kr. Stanje posojil znaša koncem leta 629.087 gld. 74 kr. — Čistega prebitka je bilo 10.618 gld. 47 kr., iz katerega se je izplačala zadružnikom 5% dividenda. 4247 gld. 38 kr. se je pa prik-opilo rezervnemu fondu za pokritje slučajnih izgub. 2017 gl. 8 kr. se je dodalo ustanovi za dobrodelne namene, s katerim zneskom je ta ustanova narasla na 11.637 gld. 70 kr. 900 gld. se je neposredno razdelilo v dobrodelne namene, posebno v podporo šolskim in dijaškim društvom, dijaškim kuhinjam, itd. — Posojilnice lastno premoženje znaša 133 389 gld. 10 kr. ter se je tekom leta 1893. povišalo za 12.320 gld. 65 kr.

Narodno gospodarstvo.

Hmeljev škodljivec.

V Gradcu izhajajoči „Gospodarski Glasnik“ 1894, št. 1, piše: Minulo spomlad dobil je štajerski deželni odbor kakor tudi centralni odbor štajerske kmetijske družbe poročilo, da je velik del savinjskih hmeljišč neki hrošč pokončal.

Vsled posredovanja obeh imenovanih korporacij naročilo je c. kr. poljedelsko ministerstvo c. kr. nadlogarju gospodu Frideriku Wachtlu, da preišče vsa hmeljišča v savinjski dolini v svrho, da najde vzrok kalamiteti po hroščih, ki so se tam pokazali, ter da predlaga na podlagi izida te preiskave namenu primerna oprežila odvrtačanje za nezgode.

Imenovani gospod zvedenec izvršil je to nalogo z veliko marljivostjo in razumnostjo ter o tem poročal c. kr. poljedelskemu ministerstvu sledeče:

Izvrševaje visoki ukaz z dne 12. vel. srpana l. 1893. št. 14262/2067 preiskal sem v spodnjestajerski hmeljarski pokrajini savinjske doline v 15 občinah 181 hmeljišč ter sestavil izid te preiskave v priloženem popisu.

Teh preiskav vdeležil se je skoz več dnij tudi načelnik spodnjestajerskega hmeljarskega društva, gospod Karol vitez pl. Haupt Hohentrenk, ki se ne zanima le za hmeljarstvo v obče, nego ki obrača vso svojo pozornost na sedanjo nezgodo, katero proizvoduje hmeljev hrošč.

Na podlagi izvršenih preiskav konstatovali so se sledeči hmelju škodljivi hrošči, oziroma škoda, katero proizvodujejo le-ti:

1. Hmeljev rilčkar (plinthus [neoplinthus] porcatus Panz.).

2. Navadni hrošč (melolontha vulgaris L.) oziroma njegova ličinka (podjed).

3. Prosenica (prosenica večša, Hirsezünsler, botys lupulina Cl. [-nubilalis Hb])

4. Hmeljeva ušica (listna uš, aphid humuli Schrk.).
Izmed teh žuželk je oni pod 1 navedeni hmeljev rilčkar (plinthus porceatus Panz.) najnevarnejši sovražnik in najhujši škodljivec hmeljev.

Kakor se razvidi iz priloženega popisa, razširil se je ta hrošč že po celi spodnještajski hmeljarski pokrajini v savinjski dolini v velikem delu hmeljišč ter je le-te na mnogih krajih tudi že močno pokončal.

Od onih hmeljišč, ki so v tem popisu kot še neokužena navedena, se to nikakor ne da z vso gotovostjo trditi; samo ob sebi se razume, da ni bilo mogoče vse hmeljevine preiskovati, nego le nekatere (3 do 6) v vsakem hmeljišču; čeravno ni pričakovati, da se nahajajo tudi v teh hmeljiščih posamezne od hrošča napadene hmeljevine, vendar ni to nikakor izključeno.

Izmed mnogih vrst reda plinthus Germ., ki spada med skupščino rilčkarjev (Hylobinii) ni bila še nobena kot škodljiva znana, in le od dveh vrst popisane so dosedaj prve stopinje (oblike) in način življenja, namreč od plinthus (melleus) megerlei Panz., katerega ličinka v koreninah planinske kislice (rumex alpinus L.) živi (pl. Frauenfeld: Verh. d. zool.-bot. Ver. Wien. 1854 IV.), in od plinthus caliginosus Fabr., katerega ličinka se je dobila pod kožo posekanih (odmrlih) iglastih dreves (Chapuis: Mém. soc. roy. des sc. de Liège. 1853. T. VIII.).

Eden eksemplar od plinthus porceatus Panz. našel sem pred več leti na podonavskih livadah pri Dunaju; ko se je pokazal letos ta hrošč v spodnještajski hmeljarski pokrajini savinjske doline na kultiviranem hmelju provzročujoč škodo, vrnila se mi je sumnja, da je divji hmelj, katerega je mnogo podonavskih livadah, navadna redilna rastlina tega hrošča.

Da se prepričam o tem, dal sem povodom svojih preiskav v savinjski dolini na obrežju Savinje pri sv. Pavlu in na potoku tovarne pri Preboldu nekatere hmeljevine divjega hmelja izkopati; preiskavši le-te, potrdila se je moja sumnja, kajti v vseh hmeljevinih, oziroma koreninah bile so ličinke tega rilčkarja. Nedvomno se mora torej divji hmelj kot prvotna hrana novega škodljivca smatrati.

Iz rečenega in pa iz dalje okoliščine, da se v hmeljarski pokrajini savinjske doline, osobiti ob mnogobrojnih tekočih vodah, povsod pogosto nahaja divji hmelj, sme se z gotovostjo sklepati, da se je kultivirani hmelj okužil od rilčkarjev divjega hmelja, in da bo nevarnost okuženja tako dolgo pretila, dokler se ne uniči divji hmelj popolnoma v celi pokrajini.

Prvo hmeljišče v Savinjski dolini zasadilo se je leta 1866 na posestvo Novo Celje; in v ta nasad naselil se je hrošč rilčkar tudi najprej, in sicer že pred več leti iz divjega hmelja. Kakor se kaže, se pa niso brigali za to prikazen ali pa saj niso vedeli ceniti nevarnosti, ki je pretila od hmeljevega rilčkarja. Vse okoliščine kažejo, da se zanesel hrošč s sadikami, ki so bile oddane iz navedenega nasada tekoma let deloma graščakom, deloma kmetom za napravo hmeljišč, v celo hmeljarsko pokrajino.

Pozneje, ko se je hmeljarstvo razširilo, preselili se je hrošč bržkone tudi še v posamezne druge dele hmeljarske pokrajine neposredno od divjega hmelja v ona hmeljišča, ki leže tik tekočih vodah, katerih obrežja so obraščena z divjim hmeljem.

(Konec sledi.)

Telegrami.

Dunaj, 15. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja, da je notarski kandidat Bežan v Novem Mestu imenovan za notarja v Senožečah.

Dunaj, 14. marca. Strajk pri novem dunajskem tramvaju se širi. Strajkovci skušajo ovirati nestrajkujoče pri delu in so bili že majhni neredi.

Dunaj, 14. marca. Deputacija iz rektorjev vseh vseučilišč je prišla v zbornico poslancev, da je izrekla ministerskemu predsedniku, učnemu ministru in več vplivnim poslancem želje o zadevi učiteljskih plač.

Dunaj, 15. marca. Sekoijski načelnik Chiari je umrl.

Dunaj, 15. marca. Zbornica poslancev je vsprejela v tretjem branju zakon o prodajah na obroke. Potem se je začela debata o budgetnem provizoriju. Kot protigovorniki se oglašeni: Eim, Sokol in Biankini.

Reka, 25. marca. Blizu otoka Kreta potopila se je ogerska trijarbolnica „Union“. Moštvo se je rešilo na čolnu in je po petdnevni vožnji prišlo na otok Kreta.

Sredec, 15. marca. Dunajski profesorji so se izrekli o zdravju kneginje, da se je lokalno vnetje razširilo, da pa sedaj še ni treba operacije. Splošno se kneginja dobro počuti.

Sredec, 15. marca. Knez je pomilostil metropolita Klementa.

London, 14. marca. Zbornica poslancev je zavrgla adresu, katero je bila rešila, in na predlog vlade vsprejela novo.

Opatija, 14. marca. Govori se, da nemški cesarici tukaj tako ugaja, da utegne ostati cele tri mesece.

Rio de Janeiro, 13. marca. Ob 3. uri popoldne začele so vse utrdbe in baterije hudo bombardovanje proti vstaškim utrdbam, ki pa niso odgovorile s streljanjem. Hudo bombardovanje je trpelo do 4. ure. Ko je vladno brodovje prišlo v zaliv, so se utrdbe udale. Vstaški častniki bežali so na francoske in portugalske križarice. Admiral Gama je baje na angleški ladiji „Sirius“. Veliko veselje je, da je vojska končana.

Slabo prebavljenje ima lahko slabe posledice, katere se lahko preprečijo z rabo premovane želodone tinkture lekarja Piccolija v Ljubljani. Steklenica velja 10 kr. 3 10-8

Umrlj so:

12. marca. Jožef Sterniša, umir. mestni stražnik, 77 let, Krvava dolina 11, ostarelost.

13. marca. Marija Aleš, delavčeva hči, 3 leta, Streliške ulice 11, jetika.

14. marca. Antonija Košir, posestnica, 63 let, Krakovske ulice 3, srčna kap. — Viktor Kuga, kočjažev sin, 3 mesece, Rimska cesta 19, božjast.

Tujci.

13. marca.

Pri **Stonu**: Reich, Strack, Gottlieb, Wickel, Soffer, Porges, Brauer, Brunner, Weinel, Weiss, Reichmann z Dunaja. — Orenstein iz Zagreba. — Kastian iz Trsta. — Homann iz Radovljice. — Leiss iz Freiberga. — Bretcka iz Brna. — Lončarič iz Selc. — Stern iz Lipsije. — pl. Sladovič iz Novega Mesta. — Prodan iz Pinguate. — Obermayr iz Ljubljane. — Kotnik z Vrhnike. — Schaffer, Moravec iz Beljaka.

Pri **Maliču**: pl. Salzer, dvorni svetnik; Burkhard, Miklauschek, Kerp, Firnberg, Schick in Bezolt z Dunaja. — Ebel iz Frankobroda. — Indra iz Brna. — Kunz iz Gradca. — Füssek iz Weisskirch-a. — Maximovich iz Gorice. — Pröls in Vogel iz Monakovega. — Göderer iz Kočevja. — Hibser iz Prezida.

Pri **Južnem kolodvoru**: Groznik, župnik, iz Zagorja. — Jasenc iz Rumunije. — Bienenstock iz Gradca. — Glasser z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Boja iz Tomina. — Pečnik iz Novega Mesta.

Tržne cene v Ljubljani

dné 14. marcija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 50	Speh povojen, kgr. . . .	64
Rež, "	5 70	Surovo maslo, "	78
Ječmen, "	6	Jajce, jedno	2
Oves, "	6 45	Mleko, liter	10
Ajda, "	7 40	Goveje meso, kgr. . . .	64
Proso, "	5	Teleče	58
Koruzna, "	5 40	Svinjsko "	64
Krompir, "	1 78	Koštrunovo "	40
Leča, hktl.	14	Piščanec	75
Grah, "	14	Golob	20
Fižol, "	9	Seno, 100 kgr.	2 94
Maslo, kgr.	96	Slama, 100	2 67
Mast, "	68	Drva trda, 4 kub. m. . .	6 44
Speh svež, "	56	" mehka, 4 "	4 80

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm	
	opazovanja	razkoma v mm toplomera po Celsiusu				
14	7. u. jut.	728.1	7.2	sl. szap.	oblačno	01 40
	2. u. pop.	725.2	17.0	zm. jzap.	"	dež
	9. u. zveč.	724.9	9.9	sl. jzap.	"	
Srednja temperatura 11.3°, za 8.5° nad normalom						

Kovertes firmo
Katoliška Tiskarna
po nizkeje ceni.

Dobro se izplačljivi papir za nalaganje.

6%no
bolgarsko
državno
hipotekarno
posojilo.

menjarnični
delniški družbi

V zlatu obrestljivo in povračljivo.
Hipotekarno zagotovljeno s prvo hipoteko na železnici **Bu-šduk-Varna** in **Kasplovan-Sofija-Kistendil** in na pristanišča **Burgas** in **Varno**.

Se more podražiti, ker te obligacije, stojé se kach **8 odstotkov** pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakovati da se jim poviša kurz, posebno ker veliko dohodkov donasajo.

Popolno davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihodnjost.

Donaša po sedanjem kurzu okolu 6 $\frac{1}{2}$ odstotka.

Po dnevnem kurzu dobi se pri 58 40—7

„Mercur“, Dunaj, I, Wollzeile 10.

Dunajska borza.

Dné 15. marcija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98	gl.	20	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98	10		
Zlata renta 4%, davka prosta	119	75		
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97	85		
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gl.	1028			
Kreditne zekije, 160 gl.	367			
London, 10 funtov strl.	124	80		
Napoleonador (20 fr.)	9	91 $\frac{1}{2}$		
Cesarski cekini	5	84		
Nemških mark 100	60	75 $\frac{1}{2}$		

Dné 14. marcija.

Ogerska zlata renta 4%	117	gl.	90	kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95	10		
4% državne srečke l. 1854., 250 gl.	149			
5% državne srečke l. 1860., 100 gl.	159			
Državne srečke l. 1864., 100 gl.	197			
Zastavna pisma avstr. oer. zem. kred. banke 4%	98	50		
4% kranjsko deželno posojilo	97	60		
Kreditne srečke, 100 gl.	197	75		
St. Genois srečke, 40 gl.	70	50		

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143	gl.	—	kr.
Avstr. rubečega križa srečke, 10 gl.	18	60		
Rudolfove srečke, 10 gl.	23	50		
Salmove srečke, 40 gl.	74			
Waldsteinove srečke, 20 gl.	49			
Ljubljanske srečke	23	25		
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	154	75		
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2947	—	50		
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	109			
Papirnih rubeljev 100	133	27		

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti.
naloženih glavnih.